

Arktisk vær og Klima – betydning for Maritim logistikk, infrastruktur og iskontroll.

Foredragsholder: Helge Tangen, Regiondirektør Vervarslinga for Nord-Norge, Meteorologisk institutt

Resymé av foredrag

Meteorologisk institutt er et sivilt og militært institutt med hovedformål å sikre liv og verdier, og å tilrettelegge for planlegging og drift av infrastruktur. Dette gjelder også havområdene, inkludert Barentshavet. MET utfører også kommersiell varsling, dersom det er relevante tema og i områder der instituttet har som formål å bygge sterkere kompetanse.

Polare Lavtrykk er et spesielt værphenomen som opptrer bare på høye breddegrader. De er små i utstrekning, beveger seg raskt og medfører svært brå endringer i opplevd vær ved havoverflaten. Vindstyrkene er vanligvis opp til sterk kuling eller storm nær et slikt lavtrykk.

MET har utviklet nye metoder for varsling av Polare Lavtrykk, inkludert sannsynlighetsvarsling for hvor de oppstår og hvor sterk vinden blir.

Ved sammenligning av høyeste vindstyrker mellom Nordsjøen/Haltenbanken/Goliat og Barentshavet Sør ser en at det er Barentshavet Sør som ligger lavest i ekstreme vindverdier.

Det samme gjelder for bølgehøyder.

Tåke er et utstrakt fenomen i Barentshavet om sommeren. Den oppstår ofte når varm kontinental luft strømmer ut over det kalde havet; typiske vindretninger i Nord-Norge og Nordvest-Russland er da fra sør til øst. I perioden juni - september kan det noen år observeres tåke opptil 27 % av observasjonene på ishavstasjonene Hopen og Bjørnøya.

Det er internasjonale standarder og koder for varsling av flyvær. For Nord-Norge og Barentshavet foregår all flyværvarsling i Tromsø. Ising på helikoptre opptrer i skyer, der det er underkjølte vanndråper i temperaturer mellom 0 og minus 15 gr. Frysende regn forekommer sjelden over hav. I løpet av våren 2014 er det i samband med disse arbeidsseminarene startet opp med landingsvarsel (TAF) for helikopter på Bjørnøya og et strekningsvarsel for Hammerfest-Bjørnøya for flyvning.

MET har en operasjonell istjeneste som lager daglige iskart for Barentshavet, for gratis distribusjon. I tillegg tas kommersielle oppdrag for f eks oljeboring i isnære farvann der det lages mer finskala iskart, i tillegg til prognoser for isdrift, deteksjon og drift av isfjell.

Meteorologisk institutt har en strategi som fokuserer på Nordområdene, der utvikling av kompetanse og bedre varsler i nord er prioritert.